Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B**

KOMISIJAS LĒMUMS

(2011. gada 24. jūnijs)

par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 4448)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/382/ES)

(OV L 169, 29.6.2011., 40. lpp.)

Grozīts ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Komisijas Lēmums 2014/313/ES 2014/313/EE (2014. gada 28. maijs)	L 164	74	3.6.2014.
►**M2**	Komisijas Lēmums 2015/345/ES (2015. gada 2. marts)	L 60	39	4.3.2015.

▼B

KOMISIJAS LĒMUMS

(2011. gada 24. jūnijs)

par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 4448)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/382/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu ([1]) un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 ES ekomarķējumu drīkst piešķirt tādiem produktiem, kuru ietekme uz vidi visā to aprites ciklā ir iespējami maza.

(2) Regulā (EK) Nr. 66/2010 paredzēts atbilstīgi produktu grupām noteikt attiecīgus ES ekomarķējuma kritērijus.

(3) Ar Komisijas Lēmumu 2005/342/EK ([2]) par līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām noteikti ekoloģiskie kritēriji un attiecīgās novērtēšanas un verifikācijas prasības, kas ir spēkā līdz 2011. gada 30. jūnijam.

(4) Ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, minētie kritēriji ir pārskatīti. Šiem jaunajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām jābūt spēkā četrus gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

(5) Skaidrības labad Lēmums 2005/342/EK ir jāaizstāj.

(6) Jānosaka pārejas periods, lai ražotājiem, kuru līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām atbilstīgi Lēmumā 2005/342/EK noteiktajiem kritērijiem piešķirts ekomarķējums, dotu pietiekamu laiku savu produktu pielāgošanai pārskatītajiem kritērijiem un prasībām. Līdz Lēmuma 2005/342/EK spēkā esamības termiņa beigām ražotājiem būtu jāatļauj iesniegt pieteikumus, kas sagatavoti saskaņā ar minētajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem vai kritērijiem, kas noteikti šajā lēmumā.

([1]) OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.
([2]) OV L 115, 4.5.2005., 9. lpp.

▼B

(7) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

1. pants

Produktu grupai "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām" pieskaitāmi visi trauku, māla vai fajansa izstrādājumu, galda piederumu, podu, katliņu un kastroļu, pannu, virtuves piederumu, u. c. mazgāšanai ar rokām paredzētie mazgāšanas līdzekļi.

Minētajā produktu grupā iekļauti lietošanai sadzīvē un profesionāliem lietojumiem paredzēti produkti. Šie produkti ir ķīmisko vielu maisījumi, un to sastāvā nedrīkst būt mikroorganismu, kurus pievienojis to ražotājs.

2. pants

Šajā lēmumā izmanto šādas definīcijas:

1) "viela" ir ķīmiskais elements un tā savienojumi, kas sastopami dabā vai iegūti kādā ražošanas procesā, produkta stabilitātes saglabāšanai vajadzīgās piedevas, ar ražošanas procesu saistīti piemaisījumi, izņemot šķīdinātājus, kurus var izdalīt, neietekmējot vielas stabilitāti vai tās ķīmisko sastāvu;

2) "produkts" (vai "maisījums") ir divu vai vairāku savstarpēji nereaģējošu vielu maisījums vai šķīdums.

3. pants

Lai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 piešķirtu ES ekomarķējumu līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām, tiem jāietilpst šā lēmuma 1. pantā definētajā produktu grupā "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām" un jāatbilst šā lēmuma pielikumā noteiktajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām.

▼M2

4. pants

Produktu grupai "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām" noteiktie kritēriji un ar tiem saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir spēkā līdz 2016. gada 31. decembrim.

▼B

5. pants

Administratīviem mērķiem produktu grupai "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām" piešķir kodu "019".

6. pants

Atceļ Lēmumu 2005/342/EK.

▼B

7. pants

1. Atkāpjoties no 6. panta noteikumiem, pirms šā lēmuma pieņemšanas datuma iesniegtos pieteikumus ES ekomarķējuma saņemšanai produktiem, kas ietilpst produktu grupā "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām", novērtē saskaņā ar Lēmumā 2005/342/EK paredzētajiem noteikumiem.

2. No šā lēmuma pieņemšanas dienas, bet ne vēlāk kā līdz 2011. gada 30. jūnijam iesniegtos pieteikumus ES ekomarķējuma saņemšanai produktiem, kas ietilpst produktu grupā "līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām", var sagatavot atbilstoši Lēmuma 2005/342/EK kritērijiem vai šajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem. Šos pieteikumus novērtē atbilstoši tiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem pieteikumi ir sagatavoti.

3. Ja ekomarķējumu piešķir, pamatojoties uz pieteikumu, kas izvērtēts atbilstoši Lēmumā 2005/342/EK noteiktajiem kritērijiem, šo ekomarķējumu atļauts izmantot 12 mēnešus pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas.

8. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

▼B

PIELIKUMS

PAMATPRINCIPI

Kritēriju noteikšanas mērķi

Kritēriju mērķis jo īpaši ir tādu produktu popularizācija, kuru lietošana samazina toksisko vai citādi kaitīgo vielu noplūdes ūdens vidē, tādējādi samazinot vai novēršot riskus cilvēka veselībai un videi, kas saistīti ar kaitīgu vielu lietošanu, iespējami samazinot iepakojuma atkritumu daudzumu, sniedzot informāciju patērētājiem par attiecīgā produkta pareizu lietošanu, kas samazina tās ietekmi uz vidi.

KRITĒRIJI

1. Toksicitāte ūdens organismiem

2. Virsmaktīvo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja

3. Aizliegta vai ierobežota lietojuma vielas un maisījumi

4. Smaržas

5. Kodīgums

6. Iepakojuma prasības

7. Piemērotība lietošanai

8. Lietošanas instrukcijas

9. Informācija uz ES ekomarķējuma

Novērtēšanas un verifikācijas prasības

a) Prasības

Konkrētas novērtēšanas un verifikācijas prasības ir norādītas katram kritērijam atsevišķi.

Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija, testēšanas pārskati vai citas liecības par kritēriju ievērošanu, pieņem, ka to izcelsme var būt attiecīgi no paša pieteikuma iesniedzēja un/vai tā piegādātāja(-iem) un/vai to piegādātāja(-iem) u. c.

Ja iespējams, testēšana jāveic laboratorijās, kuras atbilst standartā EN ISO 17025 vai tam ekvivalentā standartā noteiktajām vispārīgajām prasībām.

Attiecīgos gadījumos var izmantot citas testēšanas metodes nekā attiecīgajam kritērijam norādītās, ja kompetentā iestāde, kas novērtē pieteikumu, tās atzīst par ekvivalentām.

I papildinājumā aprakstīta Detergentu ingredientu datubāze (*Detergent ingredient database, DID*), saraksts, kurā ir dati par detergentu sastāvā plašāk lietotajiem ingredientiem. Tā jāizmanto datiem, pēc kuriem aprēķina toksiskuma robežatšķaidījumu (*Critical Dilution Volume, CDV*) un novērtē attiecīgo ingredientu bioloģiskās noārdīšanās spēju. Attiecībā uz vielām, kuras nav DID sarakstā, sniegti norādījumi par šim nolūkam vajadzīgo datu aprēķināšanu vai ekstrapolēšanu. DID saraksta jaunākā redakcija ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē vai attiecīgo kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs.

▼B

Attiecīgos gadījumos kompetentās iestādes var pieprasīt iesniegt apliecinošus dokumentus un var veikt neatkarīgas verifikācijas.

b) Mērījumu robežvērtības

Visām produkta sastāvā esošajām vielām, arī ingredientu piedevām (piemēram, konservantiem vai stabilizētājiem), kuru masas daļa gatavā produkta sastāvā ir lielāka par 0,010 %, jāatbilst ES ekomarķējuma kritērijiem, izņemot 1. kritēriju, kurā neatkarīgi no daudzuma jāiekļauj visas ar nolūku pievienotās vielas. Šiem kritērijiem jāatbilst arī piemaisījumiem, kas rodas ingredientu ražošanas procesā, kuru masas daļa gatavā produkta sastāvā ir > 0,010 %.

c) Standartdeva

Trauku mazgāšanai ar rokām paredzēto līdzekļu standartdeva, ko izmanto aprēķinos atbilstības dokumentēšanai ES ekomarķējuma kritērijiem, ir ražotāja rekomendētā attiecīgā produkta deva gramos, kas vajadzīga normāli netīru trauku mazgāšanai piemērota mazgāšanas šķīduma 1 litra pagatavošanai.

ES EKOMARĶĒJUMA KRITĒRIJI

1. kritērijs – Toksicitāte ūdens organismiem

Katras i-tās vielas toksiskuma robežatšķaidījumu ilgstošā iedarbībā ($CDV_{chronic}$) aprēķina pēc šāda vienādojuma:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{chronic\ (i)}} \times 1\ 000$$

kur $masa_{(i)}$ ir attiecīgās vielas masa (gramos), ko satur ražotāja rekomendētā deva, kas vajadzīga trauku mazgāšanas šķīduma 1 litra pagatavošanai. $DF_{(i)}$ ir vielas noārdīšanās koeficients, un $TF_{chronic\ (i)}$ ir attiecīgās vielas toksicitātes koeficients (mg/l).

DF un $TF_{chronic}$ vērtības jānorāda atbilstoši detergentu ingredientu datubāzes saraksta A daļai (DID saraksta Adaļa) (I papildinājums). Ja attiecīgā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā, pieteikuma iesniedzējam jāaprēķina attiecīgās vērtības pēc DID saraksta B daļā aprakstītās metodes (I papildinājums). Produkta $CDV_{chronic}$ aprēķina, summējot visu tā sastāvā esošo vielu $CDV_{chronic}$.

$CDV_{chronic}$ jāaprēķina pēc ražotāja rekomendētā attiecīgā produkta devas gramos, kas vajadzīga normāli netīru trauku mazgāšanai piemērota mazgāšanas šķīduma 1 litra pagatavošanai. Rekomendējamās devas $CDV_{chronic}$, ko izsaka uz 1 litru trauku mazgāšanas šķīduma, nedrīkst būt lielāks par 3 800 l.

Novērtēšana un verifikācija. Kompetentajai iestādei jāiesniedz precīza informācija par produkta sastāvu un $CDV_{chronic}$, aprēķini, kas liecina par atbilstību minētajam kritērijam.

2. kritērijs – Virsmaktīvo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja

a) Vieglas bioloģiskās noārdīšanās spēja (aerobos apstākļos)

Visām produkta sastāvā esošajām virsmaktīvajām vielām jābūt bioloģiski viegli noārdāmām.

Novērtēšana un verifikācija. Kompetentajai iestādei jāiesniedz precīza informācija par produkta sastāvu un katras tā sastāvā esošās vielas funkcijas apraksts. DID saraksta A daļā (I papildinājums) norādīts, vai konkrētā virsmaktīvā viela ir bioloģiski noārdāma aerobos apstākļos (virsmaktīvās vielas, pie kurām attiecīgajā ailē ir ieraksts "R", bioloģiski viegli noārdās). Par virsmaktīvajām vielām, kas nav iekļautas DID saraksta A daļā, jāiesniedz attiecīga informācija no literatūras datiem vai citiem avotiem vai attiecīgi testēšanas rezultāti, kas liecina, ka tās aerobos apstākļos ir bioloģiski noārdāmas. Vieglas bioloģiskās noārdīšanās spējas testēšanas metodes norādītas Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Regulā Nr. 648/2004 par

▼B

mazgāšanas līdzekļiem ([1]). Virsmaktīvās vielas ir uzskatāmas par bioloģiski viegli noārdāmām, ja bioloģiskās noārdīšanās spēja (mineralizācija) 28 dienās, ko mēra pēc kādas no piecām turpmāk minētajām testēšanas metodēm, ir vismaz 60 %: CO_2 tvaika fāzes *headspace* tests (OECD 310), oglekļa dioksīda (CO_2) izdalīšanās modificētais Sturma tests (OECD 301B; Padomes Regulas (EK) Nr. 440/2008 ([2]) C.4-C metode), slēgto trauku metode (OECD 301D; Regulas (EK) Nr. 440/2008 C.4-E metode), manometriskā respirometrija (OECD 301F; Regulas (EK) Nr. 440/2008 C.4-D metode, vai *MITI (I)* tests (OECD 301C; Regulas (EK) Nr. 440/2008 C.4-F metode), vai attiecīgajām ekvivalentajām ISO standartos noteiktajām testēšanas metodēm. Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja pēc 28 dienām ir vismaz 70 %, atkarībā no virsmaktīvās vielas fizikālajām īpašībām, tās vieglas bioloģiskas noārdāmības apstiprināšanai var izmantot kādu no šādām testēšanas metodēm: Ūdenī šķīstošā organiskā oglekļa (DOC) atkrāsošanās tests (OECD 301A; Regulas (EK) Nr. 440/2008 C.4-A metode) vai DOC skrīninga atkrāsošanās modificētais OECD tests (OECD 301E; Regulas (EK) Nr. 440/2008 C.4-B metode), vai attiecīgajām ekvivalentajām ISO standartos noteiktajām testēšanas metodēm. Pienācīgi jāpamato tādu testēšanas metožu piemērotība, kuru pamatā ir šķīstošā organiskā oglekļa mērījumi, jo šīs metodes var dot rezultātus, kas raksturo izdalīšanos, nevis bioloģiskās noārdīšanās spēju. Vieglas bioloģiskas noārdīšanās spējas testēšanā nevar izmantot preadaptāciju. "Desmit dienu loga" principu nepiemēro.

b) Bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos

Virsmaktīvās vielas, kas bioloģiski nenoārdās anaerobos apstākļos, kas nav klasificētas kā H400/R50 (ļoti toksiskas ūdens organismiem), var lietot produktu sastāvā, ievērojot turpmāk noteikto ierobežojumu.

Līdzekļu sastāvā virsmaktīvo vielu, kas bioloģiski nenoārdās anaerobos apstākļos, kopā nedrīkst būt vairāk par 0,20 g rekomendētajā devā, ko izsaka uz 1 litru trauku mazgāšanas šķīduma.

Novērtēšana un verifikācija. Kompetentajai iestādei jāiesniedz precīza informācija par produkta sastāvu un katras tā sastāvā esošās vielas funkcijas apraksts. DID saraksta A daļā (I papildinājums) norādīts, vai konkrētā virsmaktīvā viela bioloģiski noārdās anaerobos apstākļos (virsmaktīvajām vielām, par kurām attiecīgajā ailē ir ieraksts "Y", anaerobos apstākļos ir bioloģiski noārdāmas). Par virsmaktīvajām vielām, kas nav iekļautas DID saraksta A daļā (OV L 115, 4.5.2005., 18. lpp.), jāiesniedz attiecīga informācija no literatūras datiem vai citiem avotiem, vai attiecīgi testēšanas rezultāti, kas liecina, ka attiecīgajām vielām piemīt bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos. Standartmetode bioloģiskās noārdīšanās spējas noteikšanai anaerobos apstākļos ir OECD 311, ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988. gada jūnijs) vai līdzvērtīga testēšanas metode, un prasība attiecībā uz noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos ir vismaz 60 %. Lai dokumentētu, ka anaerobos apstākļos bioloģiski noārdās vismaz 60 %, var izmantot arī citas testēšanas metodes, kurās modelēti attiecīgie anaerobie apstākļi (II papildinājums).

3. kritērijs – Aizliegta vai ierobežota lietojuma vielas un maisījumi

Turpmāk a), b) un c) daļā noteiktās prasības attiecas uz visām vielām vai maisījumiem, arī biocīdiem, krāsas aģentiem un smaržām, kuru masas daļa gatavā produkta sastāvā ir lielāka par 0,010 %. Šis princips attiecas arī uz visām vielām

([1]) OV L 104, 8.4.2004., 1. lpp.
([2]) OV L 142, 31.5.2008., 1. lpp.

▼B

maisījumos, ko izmanto produkta sastāvā, un kura masas daļa gatavajā produktā ir lielāka par 0,010 %. Produkta sastāvā iekļautajiem nanomateriāliem pie visām koncentrācijām jāatbilst 3. kritērija c) daļā noteiktajām prasībām.

a) Vielas, kuras lietot aizliegts

Produktā kā tā sastāva daļa vai kā sastāvā iekļauta maisījuma daļa nedrīkst būt šādas vielas:

— alkilfeniletoksilāti (AFEO) un to atvasinājumi,

— EDTA (etilēndiamīntetraetiķskābe) un tās sāļi,

— 5-brom-5-nitro-1,3-dioksāns,

— 2-brom-2-nitropropān-1,3-diols,

— diazolīndiurīnviela,

— formaldehīds,

— nātrija hidroksimetilglicināts

— –nitromuskusi un policikliskie muskussavienojumi, piemēram:

muskusksilols: 5-terc-butil-2,4,6-trinitro-m-ksilols,

muskusambreta: 4-terc-butil-3-metoksi-2,6-dinitrotoluols,

muskusmoskēns: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindāns,

musktibetīns: 1-terc-butil-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzols,

muskusketons: 4'-terc-butil-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetafenons,

HHCB-(1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzopirāns),

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksametiltetralīns).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju kopā ar attiecīgo ražotāju deklarācijām, kurās apstiprināts, ka šīs vielas produkta sastāvā nav iekļautas.

b) Kā sastāva daļu vai kā sastāvā iekļauta maisījuma daļu nedrīkst izmantot tādus četraizvietotos amonija sāļus, kas viegli bioloģiski nenoārdās.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentus, kuri liecina par lietoto četraizvietoto amonija sāļu bioloģiskās noārdīšanās spēju.

c) Bīstamās vielas un maisījumi

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu 6. panta 6. punktu produkti vai to daļas nedrīkst saturēt vielas (jebkurā veidā, arī nanomateriāla veidā), kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ([1]) vai Padomes Direktīvu 67/548/EEK ([2]) atbilst klasifikācijas kritērijiem ar turpmāk minētajiem bīstamības apzīmējumiem un riska frāzēm,

([1]) OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.
([2]) OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.

▼B

kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 ([1]) 57. pantā minētās vielas. Turpmāk minētās riska frāzes galvenokārt attiecas uz vielām. Tomēr maisījumu klasifikācijas noteikumi jāizmanto gadījumos, kad nevar iegūt informāciju par enzīmu un smaržu maisījumiem.

Bīstamības apzīmējumi un riska frāzes:

Bīstamības apzīmējums ([1])	Riska frāze ([2])
H300 Norijot iestājas nāve	R28
H301 Toksisks, ja norīts	R25
H304 Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos	R65
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	R27
H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu	R24
H330 Ieelpojot iestājas nāve	R23; R26
H331 Toksisks, ja ieelpo	R23
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R46
H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus	R68
H350 Var izraisīt vēzi	R45
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	R49
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	R40
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	R60
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R61
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60-61
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R60-63
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R61-62
H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	R62
H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R63
H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	R62-63
H362 Var nodarīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam	R64
H370 Rada orgānu bojājumus	R39/23/; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Var izraisīt orgānu bojājumus	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Rada orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	R50
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R50-53
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R51-53

([1]) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

▼B

Bīstamības apzīmējums (1)	Riska frāze (2)
H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R52-53
H413 Var radīt ilglaicīgas kaitīgas sekas ūdens organismiem	R53
EUH059 Bīstams ozona slānim	R59
EUH029 Saskaroties ar ūdeni, izdala toksiskas gāzes	R29
EUH031 Saskaroties ar skābēm, izdala toksiskas gāzes	R31
EUH032 Saskaroties ar skābēm, izdala ļoti toksiskas gāzes	R32
EUH070 Toksisks saskarē ar acīm	R39-41
Sensibilizējošas vielas	
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu	R42
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	R43

(1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008.
(2) Saskaņā ar Direktīvu 67/548/EEK.

Minētās prasības neattiecas uz tādām vielām vai maisījumiem, kas pēc pārstrādes maina īpašības (piemēram, zaudē bioloģisko pieejamību, notiek ķīmiskas pārvērtības) tādā veidā, ka tie vairs nerada konstatēto bīstamību.

Atkāpes: no šīs prasības īpašs atbrīvojums ir šādām vielām un maisījumiem:

▼M1

Virsmaktīvās vielas kopējā koncentrācija galaproduktā < 25 % (*)	H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	R50
Virsmaktīvās vielas kopējā koncentrācija galaproduktā < 25 % (**)	H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R52–53
Virsmaktīvās vielas kopējā koncentrācija galaproduktā < 2,5 % (**)	H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R51–53
Smaržvielas	H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām	R52–53
Fermenti (***)	H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu	R42
	H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	R43
NTA kā piemaisījums *MGDA* un *GLDA* (****)	H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	R40

(*) Saturs jādala ar M koeficientu, ko nosaka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008.
(**) Šī atkāpe ir piemērojama ar nosacījumu, ka tās ir viegli noārdāmas un anaerobi noārdāmas.
(***) Arī stabilizatori un citas palīgvielas preparātos.
(****) Koncentrācijās, kas izejvielā mazākas par 1,0 %, kamēr vien kopējā koncentrācija galaproduktā ir mazāka par 0,10 %.

▼B

Novērtēšana un verifikācija. Kompetentajai iestādei pieteikuma iesniedzējs iesniedz precīzu informāciju par produkta sastāvu. Pieteikuma iesniedzējam attiecībā uz produkta sastāvā esošajām vielām uzskatāmi jāparāda atbilstība šim kritērijam, izmantojot vismaz Regulas (EK) Nr. 1907/2006 VII pielikumā noteikto informāciju. Šai informācijai konkrēti jāattiecas uz produkta sastāvā izmantoto vielas veidu, arī nanomateriālu veidā. Šim nolūkam pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, pievienojot produkta ingredientu un maisījuma(-u) sastāvā norādīto vielu sarakstu kopā ar attiecīgajām drošības datu lapām saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikumu. Koncentrācijas robežas jānorāda drošības datu lapās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 31. pantu.

▼M1

Par virsmaktīvajām vielām, kam piemērota atkāpe un kas atbilst kritērijiem, lai tās klasificētu bīstamības klasē H412 un/vai H411, pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju par to noārdāmību ar atsauci uz *DID* sarakstu. Ja vielas nav iekļautas *DID* sarakstā, atsaucas uz attiecīgo informāciju literatūrā vai citos avotos vai uz attiecīgiem testēšanas rezultātiem, kā aprakstīts I papildinājumā.

▼B

d) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu iekļautās vielas

No Regulas (EK) Nr. 66/2010 6. panta 6. punktā minētā izņēmuma nepiešķir atkāpi vielām, kas identificētas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantā paredzētajā sarakstā un kuras ir maisījumos koncentrācijā, kas ir lielāka par 0,010 %.

Novērtēšana un verifikācija. Vielu saraksts, kuras identificētas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas un ir iekļautas sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, ir pieejams:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Atsauce uz šo sarakstu jānorāda pēc stāvokļa uz pieteikuma iesniegšanas dienu.

Koncentrācijas robežas jānorāda drošības datu lapās saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 31. pantu.

e) Biocīdi

i) Biocīdus produkta sastāvā drīkst iekļaut tikai kā produkta konservantu un tikai šim nolūkam piemērotās devās. Tas neattiecas uz virsmaktīvām vielām, kurām var būt arī biocīdu īpašības.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz visu pievienoto konservantu drošības datu lapas un precīzu informāciju par to koncentrāciju produktā. Konservantu ražotājs vai piegādātājs iesniedz informāciju par devu, kas nepieciešama produkta saglabāšanai.

ii) Aizliegts uz iepakojuma vai kā citādi norādīt vai likt saprast, ka līdzeklim ir pretmikrobu iedarbība.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz tekstus un maketus, ko izmanto katra veida iepakojumam, un/vai katra atšķirīgā veida iepakojuma paraugu.

▼B

iii) Biocīdus produkta sastāvā vai produkta sastāvā iekļautā maisījumā, kurus lieto par produkta konservantiem un kuri saskaņā ar Direktīvu 67/548/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/45/EK ([1]) vai Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificēti ar H410/R50-53 vai H411/R51-53, atļauts izmantot tikai tad, ja to bioloģiskās akumulācijas potenciālu raksturojošie lielumi – oktanola/ūdens sadalījuma koeficients *log Pow* ir < 3,0, vai eksperimentāli noteiktais bioloģiskās koncentrēšanās koeficients BCF ≤ 100.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējam par visiem biocīdiem jāiesniedz materiālu drošības datu lapas un dokumentācija par biocīdu koncentrāciju gatavajā produktā.

4. kritērijs – Smaržas

a) Produkts nedrīkst saturēt smaržvielas, kuru sastāvā ir nitromuskusi un policikliskie muskussavienojumi (kas norādīti 3. kritērija a) daļā).

b) Vielām, kuras produktam pievienotas smaržai, jābūt ražotām atbilstīgi Starptautiskās Smaržvielu asociācijas (*International Fragrance Association, IFRA*) prakses kodeksam un/vai tās jālieto atbilstīgi minētajiem noteikumiem. Šis kodekss atrodams *IFRA* tīmekļa vietnē: http://www.ifraorg.org

c) Smaržvielas, uz kurām attiecas prasība par deklarēšanu, kas paredzēta Regulā (EK) Nr. 648/2004/EEK par mazgāšanas līdzekļiem (VII pielikums) un kuru lietošana jau nav izslēgta ar 3. kritērija c) daļu, un (citas) smaržvielas, kas klasificētas kā H317/R43 (var izraisīt alerģiskas ādas reakcijas) un/vai H334/R42 (ieelpojot var izraisīt alerģiju, astmas simptomus vai apgrūtinātu elpošanu), vielā katra nedrīkst būt vairāk par ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm).

d) Smaržas nedrīkst izmantot tādu līdzekļu sastāvā trauku mazgāšanai ar rokām, kas paredzēti profesionāliem lietojumiem.

Novērtēšana un verifikācija. Deklarācija par atbilstību visām kritērija a), b) un d) daļā noteiktajām prasībām. Par kritērija c) daļu pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību, norādot smaržas daudzumu produktā. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī smaržas ražotāja deklarāciju, kurā norādīts katras Padomes Direktīvas 76/768/EK ([2]) III pielikuma I daļā minētās vielas saturs smaržā un tādu (citu) vielu saturs, kurām ir piešķirtas riska frāzes R43/H317 un/vai R42/H334.

5. kritērijs – Kodīgums

Produkts nevar būt klasificēts saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EK kā "Kodīgs" (C) maisījums ar riska frāzēm R34 vai R35 vai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 kā "Ādas kairinājumu izraisītājs, 1. kat." maisījums.

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz precīzu informāciju par visu produkta sastāvā esošo vielu koncentrāciju, kas tajā ir kā sastāva daļa vai kā sastāvā ietilpstoša maisījuma daļa, un kas saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EK klasificētas kā "Kodīgas" (C) ar riska frāzēm R34 vai R35 vai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 kā "Ādas kairinājumu izraisītājas, 1. kat.", un materiāla drošības datu lapas.

6. kritērijs – Iepakojuma prasības

a) Plastmasas, ko lieto galvenajam konteineram, jāmarķē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīvu 94/62/EK par

([1]) OV L 200, 30.7.1999., 1. lpp.
([2]) OV L 262, 27.9.1976., 169. lpp.

▼B

iepakojumu un izlietoto iepakojumu ([1]), vai saskaņā ar standarta DIN 6120 1. un 2. daļu, ņemot vērā DIN7728 1. daļu.

b) Ja primārais iepakojums ražots no atkārtoti pārstrādāta materiāla, norādēm par to uz iepakojuma jābūt saskaņā ar standartu ISO 14021 "Vides marķējumi un deklarācijas – Vides pašdeklarēšana (Otrā tipa vides marķēšana)".

c) Plastmasas iepakojuma materiālā var būt izmantoti tikai tādi ftalāti, kuriem pieteikuma iesniegšanas laikā ir veikts riska novērtējums un kas kā neatbilstoši nav klasificējami saskaņā ar 3. kritērija c) daļu.

d) Primārā iepakojuma masas un derīgā tilpuma attiecība (*WUR*) nedrīkst būt lielāka par:

Produkta veids	WUR
Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām, ko pirms lietošanas atšķaida ar ūdeni vai šķīdina ūdenī	1,20 grami iepakojuma uz litru lietojamā šķīduma (mazgāšanas šķīduma)

WUR aprēķina tikai primārajam iepakojumam (kopā ar vāciņu, aizbāzni, rokas sūkni/smidzināšanas ierīci), pēc šādas formulas:

$$WUR = \sum((W_i + U_i)/(D_i * r_i)),$$

kur

W_i = primārā iepakojuma i-tās vienības masa (g), attiecīgos gadījumos kopā ar etiķeti;

U_i = atkārtoti neizmantota (svaiga) materiāla masa (g) i-tā primārā iepakojuma vienībā. Ja primārā iepakojuma materiāla sastāvā atkārtoti pārstrādāto materiālu saturs ir 0 %, $U_i = W_i$;

D_i = Funkcionālo devu skaits (= mazgāšanas šķīduma 1 litra pagatavošanai vajadzīgās ražotāja rekomendētās devas tilpuma daudzkārtnis), primārā iepakojuma i-tajā vienībā;

r_i = atkārtotas izmantošanas rādītājs, t. i., reižu skaits, cik tādam pašam mērķim lieto primārā iepakojuma i-to vienību, izmantojot iepakojuma vākšanas sistēmu vai atkārtotu uzpildīšanu ($r_i = 1$, ja iepakojumu tādam pašam mērķim atkārtoti neizmanto). Iepakojumu izmantojot atkārtoti, r_i pieņem vienādu ar 1, ja pieteikuma iesniedzējs nevar dokumentēt augstāku rādītāju).

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz produkta iepakojuma masas un derīgā tilpuma attiecības (*WUR*) aprēķinus un deklarāciju par atbilstību katrai šā kritērija daļai. Par kritērija c) daļu pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu atbilstības deklarāciju.

7. kritērijs – Piemērotība lietošanai

Produktam jābūt lietošanai piemērotam un patērētāju vajadzībām atbilstošam.

Mazgāšanas spējai un mazgāšanas kvalitātei ir jābūt ekvivalentai vai labākai nekā turpmāk minētajam references produktam.

Novērtēšana un verifikācija. Mazgāšanas spēja un mazgāšanas kvalitāte jātestē, izmantojot piemērotu un pamatotu lietošanas īpašību laboratorijas testēšanas metodi, un par to jāsniedz pārskats pēc konkrētiem parametriem saskaņā ar

([1]) OV L 365, 31.12.1994., 10. lpp.

▼B

noteikumiem "*Framework for testing the performance of hand dishwashing detergents*", kas atrodami:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/hand_dishwashing_detergents_en.htm

Izmanto references detergentu, kas noteikts *IKW* (*Industrieverband Körperpflege- und Waschmittel e.V.*) lietošanas īpašību testēšanai "*Recommendation for the quality assessment of hand dishwashing detergents*" (*SÖFW-Journal*, 128, 5, 11.–15. lpp., 2002) ar šādu adaptāciju: lietošanas īpašību noteikšanai izmantojamā deva ir 2,5 ml references detergenta uz 5 litriem ūdens.

IKW testēšanas metodes apraksts trauku mazgāšanai ar rokām paredzēto līdzekļu lietošanas īpašību noteikšanai "*Recommendation for the cleaning performance of hand dishwashing detergents*" (*SÖFW-Journal*, 128, 5, 11.–15. lpp., 2002), ko var izmantot ar iepriekš minēto adaptāciju un kas atrodams: http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_Handgeschirr_e.pdf

8. kritērijs – Lietošanas instrukcijas

Uz produkta iepakojuma jābūt šādai informācijai:

a) "Traukus mazgājiet nevis tekošā ūdenī, bet iemērktus, un lietojiet rekomendētās devas" (vai tam ekvivalentam tekstam);

b) uz iepakojuma pietiekami lieliem burtiem uz redzama fona jābūt informācijai par rekomendētajām devām. Šajā informācijā produkta daudzums jānorāda mililitros (un tējkarotēs) uz 5 litriem mazgāšanas šķīduma, kas piemērots "netīru" un "mazāk netīru" trauku mazgāšanai;

c) ieteicams, bet nav obligāti, norādīt, cik mazgāšanas reizēm pietiek ar vienu līdzekļa pudeli.

To aprēķina, produkta tilpumu iepakojumā dalot ar devu, kura vajadzīga 5 litriem mazgāšanas šķīduma, kas piemērots netīru trauku mazgāšanai.

Novērtēšana un verifikācija. Pretendents kompetentajai iestādei iesniedz produkta iepakojuma paraugu ar etiķeti vai marķējumu un deklarāciju par atbilstību katrai no minētā kritērija daļām.

9. kritērijs – Informācija uz ES ekomarķējuma

Neobligātā papildus uzlīme ar šādu tekstu teksta rāmī:

"— mazāka ietekme uz ūdens vides organismiem,

— mazāks bīstamo vielu lietojums,

— mazāks iepakojuma atkritumu daudzums,

— skaidras lietošanas instrukcijas."

Norādījumi par neobligātās papildu uzlīmes ar teksta rāmi izmantošanu atrodami sadaļā "*Guidelines for use of the EU Ecolabel logo*" tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Novērtēšana un verifikācija. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz uzlīmes paraugu un deklarāciju par atbilstību šim kritērijam.

▼B

I papildinājums

Detergentu ingredientu datubāzes (DID) saraksts

DID sarakstā (A daļā) ir informācija par detergentu sastāvā parasti lietojamo ingredientu toksicitāti ūdens organismiem un bioloģiskās noārdīšanās spēju. Šajā sarakstā ir iekļauta informācija par daudzu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļos izmantojamo vielu toksicitāti un bioloģiskās noārdīšanās spēju. Šis saraksts nav visaptverošs, tāpēc DID saraksta B daļā ir sniegti norādījumi par attiecīgo toksiskuma robežatšķaidījuma aprēķināšanai vajadzīgo parametru (piemēram, toksicitātes koeficienta (*TF*) un noārdīšanās koeficienta (*DF*) noteikšanu ar aprēķinu metodi vielām, kuras nav iekļautas DID sarakstā. Saraksts ir vispārīgs informācijas avots, un vielas, kas ir DID sarakstā, netiek automātiski apstiprinātas lietošanai produktos ar ES ekomarķējumu. DID saraksts (A un B daļa) atrodams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

Vielām, par kurām nav datu toksicitāti ūdens vidē un noārdīšanās spēju, to toksicitātes koeficienta (*TF*) un noārdīšanās koeficienta (*DF*) vērtību var aptuveni noteikt pēc analoģijas ar struktūras ziņā līdzīgām vielām. Šādas struktūras analoģijas jāapstiprina kompetentajai iestādei, kas piešķir licenci ES ekomarķējuma lietošanai. Šādos gadījumos otra iespēja ir izmantot sliktākā varianta metodi, lietojot turpmāk norādītos parametrus.

Sliktākā varianta metode:

	Akūta toksicitāte			Toksicitāte ilgstošā iedarbībā			Noārdīšanās		
Ingredients	LC_{50}/EC_{50}	$SF_{(acute)}$	$TF_{(acute)}$	NOEC (*)	$SF_{(chronic)}$ (*)	$TF_{(chronic)}$	DF	Aerobā	Anaerobā
"Nosaukums"	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ja nav piemērotu datu par ilgstošas iedarbības toksicitāti, šīs ailes atstāj tukšas. Tādā gadījumā pieņem, ka $TF_{(chronic)}$ ir vienāds ar $TF_{(acute)}$.

Vieglas bioloģiskās noārdīšanās spējas dokumentēšana

Vieglas bioloģiskās noārdīšanās testēšanai izmanto šādas metodes:

1) Līdz 2010. gada 1. decembrim un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim

Vieglas bioloģiskās noārdīšanās testēšanas metodes, kas paredzētas Direktīvā 67/548/EEK, jo īpaši metodes, kas aprakstītas minētās direktīvas V pielikuma C4. daļā, vai tām ekvivalentās OECD 301 A-F testēšanas metodes, vai tām ekvivalentas ISO standartos noteiktās testēšanas metodes.

Virsmaktīvām vielām "10 dienu loga" principu nepiemēro. Pieņemami rezultāti ir 70 % noārdīšanās līmenis, kas noteikts pēc Regulas (EK) Nr. 440/2008 metodes C.4-A pielikumā C4-B (un tām ekvivalentajām OECD 301 A un E testēšanas metodēm, kā arī attiecīgajām ISO standartos noteiktajām ekvivalentajām metodēm), un 60 % noārdīšanās līmenis, kas noteikts pēc C4-C, D, E un F testēšanas metodēm (un tām ekvivalentajām OECD 301 B, C, D un F metodēm, kā arī attiecīgajām ISO standartos noteiktajām ekvivalentajām testēšanas metodēm).

2) Pēc 2015. gada 1. decembra un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim

Testēšanas metodes, kas paredzētas Regulā (EK) Nr. 1272/2008.

▼B

Bioloģiskās noārdīšanās spējas anaerobos apstākļos dokumentēšana

Anaerobās noārdīšanās spējas testēšanas standartmetodes ir EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988. gada jūnijs), OECD 311 vai ekvivalenta testēšanas metode, pēc kuras noteiktā pilnīgas noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir vismaz 60 %. Lai dokumentētu, ka anaerobos apstākļos bioloģiski noārdās vismaz 60 %, var izmantot arī citas testēšanas metodes, kurās modelēti attiecīgie anaerobie apstākļi.

Ekstrapolācija DID sarakstā neiekļautām vielām

DID sarakstā neiekļauto ingredientu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos var dokumentēt pēc šādas metodes.

1) Veic ekstrapolāciju. Ekstrapolēšanai izmanto testēšanas rezultātus, kas iegūti, nosakot ķīmiskās struktūras līdzīgu virsmaktīvo vielu pilnīgas bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos. Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos apstiprināta virsmaktīvajai vielai (vai homologu rindai), kas iekļauta DID sarakstā, var uzskatīt, ka struktūras ziņā līdzīgai virsmaktīvai vielai arī būs bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir C12-15 A 1-3 EO sulfātam (DID Nr. 8), un var uzskatīt, ka tā līdzīga būs arī C12-15 A 6 EO sulfātam). Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos virsmaktīvai vielai apstiprināta, izmantojot attiecīgu testēšanas metodi, var uzskatīt, ka struktūras ziņā līdzīgai virsmaktīvai vielai arī būs bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, literatūras datus, kas liecina par četraizvietoto amonija sāļu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos, var izmantot, lai dokumentētu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos citiem četraizvietotajiem amonija sāļiem ar estera saitēm alkilvirknē.

2) Veic skrīninga testu bioloģiskās noārdīšanās spējas noteikšanai anaerobos apstākļos. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti, veic skrīninga testu pēc EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988. gada jūnijs), OECD 311 vai citas ekvivalentas metodes.

3) Veic pazeminātas devas bioloģiskās noārdīšanās spējas testēšanu. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti, kā arī gadījumos, kad skrīninga testā rodas eksperimentālas grūtības (piemēram, inhibēšana testējamās vielas toksicitātes dēļ), testēšanu izdara atkārtoti ar virsmaktīvās vielas pazemināt devu un bioloģisko noārdīšanos kontrolē, izmantojot ^{14}C izotopu, vai ar ķīmiskajām analīzēm. Testēšanu, izmantojot pazemināt devas, veic pēc OECD 308 (2000. gada augusts) vai tai ekvivalentas metodes.